

1. Considereu les rectes r_a : $\begin{cases} x + 3y = a - 6 \\ 2x + ay + z = 3, \end{cases}$ i el pla $\pi : x + y + z = 5$

a) Trobeu les posicions relatives de r i π segons els diferents valors d' a .

b) Trobeu el pla paral·lel a π que conté la recta $s : \begin{cases} 3x + y - z = 8 \\ x - z = 2. \end{cases}$

a) Anomenem A i $A|B$ les matrius del sistema i l'ampliada que resulten de les equacions de les rectes r_a i del pla π . Llavors,

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 0 \\ 2 & a & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}, A|B = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 0 & a - 6 \\ 2 & a & 1 & 3 \\ 1 & 1 & 1 & 5 \end{pmatrix}$$

$$\det A = a + 3 + 0 - 1 - 6 - 0 = a - 4 \implies \begin{cases} a \neq 4 \implies \det A \neq 0 \implies r(A) = 3 = r(A|B). \\ a = 4 \implies \det A = 0 \implies r(A) < 3. \end{cases}$$

Per al cas $a = 4$ obtenim $r(A) = 2 = r(A|B)$, perquè

$$\begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = 1 \neq 0 \quad \text{i} \quad \begin{vmatrix} \boxed{1} & \boxed{0} & 4 - 6 \\ 2 & 1 & 3 \\ \boxed{1} & \boxed{1} & 5 \end{vmatrix} = 5 - 4 + 0 + 2 - 3 - 0 = 0.$$

Conclusió:

- $a \neq 4 \implies$ Sistema comp. determinat (solució única). Per tant, **la recta i el pla es tallen en un punt únic.**
- $a = 4 \implies$ Sistema comp. indeterminat (amb solucions que depenen d'un paràmetre). Per tant, **la recta està continguda en el pla.**

b) Considerem el feix de plans que conté la recta s :

$$\Pi_\alpha : 3x + y - z - 8 + \alpha(x - z - 2) = 0 \quad \text{o} \quad x - z - 2 = 0.$$

L'últim pla no és paral·lel a π perquè els coeficients de les variables no són proporcionals. Per tant, si n'hi ha algun es troba entre els $\Pi_\alpha : (3 + \alpha)x + y - (1 + \alpha)z - 8 - 2\alpha = 0$.

$$\pi \text{ i } \Pi_\alpha \text{ paral·lels} \implies \frac{1}{3 + \alpha} = \frac{1}{1} = \frac{1}{-1 - \alpha} \neq \frac{5}{8 + 2\alpha} \implies \alpha = -2.$$

Consegüentment, la solució és el pla $x + y + z - 4 = 0$.

2. Considereu els vectors $\vec{u} = (1, -4, a)$, $\vec{v} = (5, -8, 3)$ i $\vec{w} = (-5, 2, 3)$.

a) Trobeu el valor d' a per tal que $\vec{u}$, $\vec{v}$ i $\vec{w}$ siguin linealment dependents.

b) Expressau $\vec{u}$ com a combinació lineal de $\vec{v}$ i $\vec{w}$ per al valor que heu trobat a l'apartat anterior.

c) Trobeu les equacions implícites de la recta que passa pel punt $A(1, -1, 2)$, tal que la seva direcció és perpendicular a les dels vectors $\vec{v}$ i $\vec{w}$.

$$\begin{aligned} \text{a) } \vec{u}, \vec{v} \text{ i } \vec{w} \text{ són l.d. } &\iff \det(\vec{u}, \vec{v}, \vec{w}) = 0 \iff \begin{vmatrix} 1 & 5 & -5 \\ -4 & -8 & 2 \\ a & 3 & 3 \end{vmatrix} = 0 \\ &\iff -24 + 10a + 60 - 40a - 6 + 60 = 0 \iff -30a + 90 = 0 \iff \boxed{a = 3}. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{b) } (1, -4, 3) = \alpha(5, -8, 3) + \beta(-5, 2, 3) &\iff \begin{cases} 1 = 5\alpha - 5\beta \\ -4 = -8\alpha + 2\beta \\ 3 = 3\alpha + 3\beta \end{cases} \xrightarrow[\begin{matrix} F_3/3 \rightarrow F_1 \\ F_2/2 \rightarrow F_2 \end{matrix}]{\iff} \left(\begin{array}{cc|c} \beta & \alpha & \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & -4 & -2 \\ -5 & 5 & 1 \end{array} \right) \\ &\iff \left(\begin{array}{cc|c} \beta & \alpha & \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & -5 & -3 \\ 0 & 10 & 6 \end{array} \right) \iff \alpha = \frac{3}{5}, \beta = \frac{2}{5} \iff \boxed{\vec{u} = \frac{3}{5}\vec{v} + \frac{2}{5}\vec{w}}. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{c) Qualsevol vector director de la recta és de la direcció de } \vec{v} \wedge \vec{w} &= \begin{vmatrix} \vec{e}_1 & \vec{e}_2 & \vec{e}_3 \\ 5 & -8 & 3 \\ -5 & 2 & 3 \end{vmatrix} \\ &= -30 \cdot (1, 1, 1). \text{ Per tant, la recta es podrà presentar,} \end{aligned}$$

$$x - 1 = y + 1 = z - 2 \iff \begin{cases} x - y = 2 \\ x - z = -1. \end{cases}$$

3. Considereu la matriu $A = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}$. Trobeu raonadament

a) La matriu A^{-1} i feu la comprovació del resultat.

b) Totes les matrius X que commuten amb A . (És a dir, $A \cdot X = X \cdot A$.)

a) Es tracta de resoldre simultàniament els dos sistemes que resulten de la condició d'inversa,

$$\begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

$$\begin{pmatrix} 3 & 1 & | & 1 & 0 \\ 1 & 3 & | & 0 & 1 \end{pmatrix} \iff \begin{pmatrix} 3 & 1 & | & 1 & 0 \\ 0 & 8 & | & -1 & 3 \end{pmatrix} \iff \begin{pmatrix} 24 & 0 & | & 9 & -3 \\ 0 & 8 & | & -1 & 3 \end{pmatrix} \iff \begin{pmatrix} 1 & 0 & | & \frac{3}{8} & -\frac{1}{8} \\ 0 & 1 & | & -\frac{1}{8} & \frac{3}{8} \end{pmatrix}.$$

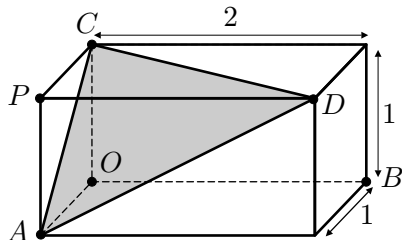
$$\text{Llavors, } \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \frac{3}{8} & -\frac{1}{8} \\ -\frac{1}{8} & \frac{3}{8} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{8}{8} & 0 \\ 0 & \frac{8}{8} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \implies \boxed{A^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{3}{8} & -\frac{1}{8} \\ -\frac{1}{8} & \frac{3}{8} \end{pmatrix}}.$$

b) Imposem que es compleixi la commutativitat,

$$\begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} \iff \begin{cases} 3x + z = 3x + y \\ x + 3z = 3z + t \\ 3y + t = x + 3y \\ y + 3t = z + 3t \end{cases} \iff \begin{cases} z = y = \alpha \in \mathbb{R} \\ x = t = \beta \in \mathbb{R} \end{cases}$$

Per tant les matrius que commuten són $\begin{pmatrix} \alpha & \beta \\ \beta & \alpha \end{pmatrix}, \alpha, \beta \in \mathbb{R}.$

4. Considereu l'ortoeidre de la figura en què $|\overrightarrow{OA}| = |\overrightarrow{OC}| = 1$ i $|\overrightarrow{OB}| = 2$.

Indicació: Considereu la referència ortonormal $\{O; \overrightarrow{OA}, \frac{1}{2}\overrightarrow{OB}, \overrightarrow{OC}\},$
en què $A(1, 0, 0), B(0, 2, 0)$ i $C(0, 0, 1).$

- Calculeu la distància del punt P al pla Π_{ACD} que conté els punts A, C i D .
- Trobeu la relació entre les longituds dels segments en què queda partida la diagonal PB pel pla Π_{ACD} .
- Trobeu l'angle del diedre format pels plans Π_{ACD} i el pla Π_{CPD} que conté els punts C, P i D .

a) Tenim els punts $P(1, 0, 1)$ i $D(1, 2, 1)$. Llavors,

- Equació de Π_{ACD} : $\det(\overrightarrow{AC}, \overrightarrow{AD}, \overrightarrow{AX}) = 0 \iff \begin{vmatrix} -1 & 0 & x-1 \\ 0 & 2 & y \\ 1 & 1 & z \end{vmatrix} = 0 \iff 2x - y + 2z - 2 = 0$

- $d(P, \Pi_{ACD}) = \frac{|2 + 2 - 2|}{\sqrt{4 + 1 + 4}} = \frac{2}{3}.$

b) El punt que determina la partició de la diagonal és del tipus $X = P + \lambda \cdot \overrightarrow{PB}$. Cal imposar que pertanyi al pla Π_{ACD} . Treballem amb les coordenades de X :

$$X : \begin{cases} x = 1 + \lambda \cdot (-1) \\ y = 0 + \lambda \cdot 2 \\ z = 1 + \lambda \cdot (-1) \end{cases} \implies \Pi_{ACD} \cap r_{PB} : 2(1 - \lambda) - 2\lambda + 2(1 - \lambda) - 2 = 0 \implies \lambda = \frac{1}{3}.$$

Per tant,

$$\overrightarrow{PX} = \frac{1}{3} \overrightarrow{PB} = \frac{1}{3}(\overrightarrow{PX} + \overrightarrow{XB}) \implies \frac{2}{3} \overrightarrow{PX} = \frac{1}{3} \overrightarrow{XB} \implies \frac{|\overrightarrow{PX}|}{|\overrightarrow{XB}|} = \frac{1}{2}.$$

c) L'angle α que formen els dos plans és igual a l'angle que formen els seus vectors ortogonals.

$$\left. \begin{array}{l} \text{Vector ortogonal a } \Pi_{CPD} = (0, 0, 1) \\ \text{Vector ortogonal a } \Pi_{ACD} = (2, -1, 2) \end{array} \right\} \implies \cos \alpha = \frac{|(0, 0, 1)(2, -1, 2)|}{\sqrt{0 + 0 + 1} \cdot \sqrt{4 + 1 + 4}} = \frac{2}{3}$$

$$\implies \alpha = 48^\circ 11' 22''.$$